

המחלקה ללימודי המזרח התיכון - אתך לאורך כל הדרך

דואר אלקטרוני: mideast.dept@biu.ac.il

טלפון: 03-5317407

דף פייסבוק מחלקתי: [המחלקה ללימודי המזרח התיכון, אוניברסיטת בר-אילן](#)

דף אינסטגרם מחלקתי: [mideastbiu](#)

למאמ'נו החדשים והוותיקים - ברוכים הבאים!

שלום רב,

דפים אלו נועדו לסייע לכם בעריכת תכנית הלימודים. במידה ותתקשו בבניית המערכת, הנכם מוזמנים להתקשר אלינו לטל' המופיע לעיל או לחילופין לפנות אלינו במייל הנ"ל ואנו נשמח לסייע לכם. בברכת שנה"ל פורה ומוצלחת!
הצוות המנהלי.

*דפים אלו נכתבו בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך מיועדים לנשים וגברים כאחד.

לאילו קורסים עליי להירשם בשנה א'? סטודנט בשנה א' צריך להירשם ל-4 קורסי המבוא שלהלן: מבוא לתולדות האסלאם (19-101-01), מבוא לתולדות האימפריה העות'מנית (19-102-01), מבוא למזרחנות (19-105-01) ומבוא לתולדות המזרח"ת בעת החדשה (19-103-01). בנוסף, על הסטודנט להירשם לאחת מקבוצות ערבית למתחילים.

מהם החובות הנוספים הנדרשים לקבלת התואר? מעבר לקורסים שתלמדו במחלקה, עליכם לברר את חובותיכם בלימודי יסוד ביהדות, באנגלית והאם הנכם נדרשים במבחן הבעה/עברית. ניתן להתייעץ על כך עם מוקד המידע *9392.

מהם 'קורסים כלליים'? כדי להגיע למכסת הנקודות הנדרשת לקבלת התואר, מלבד הקורסים במחלקה ללימודי המזרח התיכון, על הסטודנט ללמוד קורסים נוספים ממחלקות אחרות באוניברסיטה וכך להיחשף לתחומים שונים.

איך אדע כמה 'קורסים כלליים' עליי ללמוד במהלך התואר? היקף הקורסים הכלליים נקבע בהתאם למסלול הלימודים של הסטודנט ומטרתו לסייע לסטודנט להגיע למינימום 64 נק"ז הנדרשים. בעזרת הטבלאות בהמשך ההנחיות, תוכלו לבחון את מספר הקורסים הכלליים שהנכם נדרשים ללמוד. חשוב, סטודנט שילמד את הקורס 'ערבית למתקדמים' בבר-אילן בהיקף 4 נק"ז, זכאי להחשיב קורס זה כקורס כללי בהיקף 4 נק"ז.

מי זכאי לקבל תואר ראשון? על מנת לקבל זכאות לתואר ראשון יש צורך במינימום 64 נק"ז במהלך שנות התואר.

מהי הרפורמה שהחלה בלימודי אנגלית משנת תשפ"ב?

החל משנת 2022 תשפ"ב קיימת חובת לימודי קורסים באנגלית במהלך התואר הראשון לפי הפירוט הבא:

- סטודנט שעל פי ציונו באנגלית (עד 119 בפסיכומטרי/אמיר/אמירס) חייב בשני קורסי אנגלית כשפה זרה, דהיינו אנגלית מתקדמים א' ואנגלית מתקדמים ב', או יותר – יחשבו עבורו קורסים אלו כקורסים באנגלית. קורסים אלה לא ייספרו לדרישות התואר שלו במחלקה/ות שבהן הוא לומד.
- סטודנט שעל פי ציונו באנגלית (בין 120-133 בפסיכומטרי/אמיר/אמירס) חייב בקורס אחד בלבד באנגלית כשפה זרה, דהיינו אנגלית מתקדמים ב' - יהיה חייב בקורס תוכן אחד בשפה האנגלית. (EMI – English as a Medium of Instruction)
כלומר קורס שיינתן במחלקה בשפה האנגלית (למשל, קורס בחירה בנושא העת החדשה באנגלית). לסטודנטים במסלול הדו-חוגי, ניתן לקחת קורס מהמחלקה הנוספת במקום. קורס תוכן זה ייספר לו כמובן במספר נקודות הזכות שנדרש לו לשם קבלת התואר.
- סטודנט שעל פי ציונו באנגלית (134 ויותר בפסיכומטרי/אמיר/אמירס) פטור לגמרי מלימוד קורסי אנגלית כשפה זרה, יהיה חייב בשני קורסי תוכן בשפה האנגלית (EMI) בהיקף של 2 שעות סמסטריאליות כ"א (סה"כ 2 נק"ז).
שני קורסים אלה ייספרו לו במספר נקודות הזכות שנדרש לו לשם קבלת התואר.

מדי שנה אנו נעביר רשימת קורסים אשר מועברים בשפה האנגלית ונושקים לתחומי הלימוד במחלקה שלנו ושאלנו מוכנים להכיר בהם כקורסי תוכן במחלקה. כל אחד, לפי רמת האנגלית שלו, צריך להבין האם נדרש בקורסי תוכן באנגלית ואם כן, לדאוג למלא חובה זו עד סיום התואר שלו כדי להיות זכאי לתואר הראשון.

תואר ראשון

בכל מסלול מחולקים הלימודים באופן הבא:

(1) מבואות:

מדובר בקורסי חובה אותם יש ללמוד בשנה א'

(2) קורסים מתקדמים:

כל סטודנט חייב ללמוד קורסים מתקדמים משני סוגים:

א. הרצאות-

קורסים אלו חייבים בבחינה בלבד וניתן לחלק אותם על פני שנים ב' ו-ג'.
קורסי ההרצאות מתחלקים לשתי תקופות – הרצאות על תקופת ימי הביניים והרצאות על תקופת העת החדשה.
כמות ההרצאות נקבעת לפי הדרישות בכל מסלול (ראו פירוט בהמשך).

ב. פרוסמינריון-

קורסים אלו חייבים במבחן ובעבודה ולעיתים אף נדרש רפרט. ניתן לחלק אותם על פני שנים ב' ו-ג'.

קורסי הפרוסמינריון מתחלקים לשתי תקופות – פרוסים על תקופת ימי הביניים ופרוסים על תקופת העת החדשה.

כמות הפרוס' נקבעת לפי הדרישות בכל מסלול (ראו פירוט בהמשך).

- המלצת המחלקה היא לסיים את דרישות הפרוסמניונים בשנת הלימודים השנייה, כדי לשפר את סיכויי ההצלחה בסמינרים בשנה ג'.

3) סמינרים-

נלמדים בשנת הלימודים השלישית ובסיומם מחויבים בהגשת עבודה סמינריונית, ולעיתים גם רפרט.

הסמינרים מתחלקים לשתי תקופות- סמינרים על תקופת ימי הביניים וסמינרים על תקופת העת החדשה.

כמות הסמינרים נקבעת לפי הדרישות בכל מסלול (ראו פירוט בהמשך).

4) חובת השפה הערבית-

כל סטודנט במחלקה חייב להגיע לרמת פטור בלימודי השפה הערבית.

כל סטודנט נדרש לקחת קורס ערבית מתחילים בהיקף 6 נק"ז (אשר אינו מקנה נק"ז ואינו נכנס לממוצע) בשנה א'.

בשנה ב', על הסטודנט להמשיך לקורס ערבית מתקדמים בהיקף 4 נק"ז, קורס זה נחשב כקורס כללי בהיקף 4 נק"ז ונכנס לממוצע.

(הבהרה: מי שלומד את הקורס ערבית למתקדמים בבר-אילן, זכאי להשתמש בנקודות אלה כקורסים כלליים בהיקף 4 נק"ז).

סטודנטים הפטורים מלימודי ערבית מתחילים ומתקדמים:

▪ סטודנט אשר עבר בלימודיו התיכוניים בגרות בשפה הערבית בהיקף של 5 יחידות (בציון 70 ומעלה) או בהיקף של 4 יחידות (בציון 80 ומעלה) מקבל פטור מלימודי ערבית מתחילים ומתקדמים.

▪ סטודנט שערבית הינו שפת האם שלו מקבל פטור מלימודי ערבית מתחילים ומתקדמים.

5) קורסים נוספים למסלול החד חוגי- נלמדים בשנה ג'

א. קריאת טקסטים בערבית קלאסית ובערבית מודרנית - קורסים הנלמדים במסגרת המחלקה לערבית והינם חובה לתלמידי החד חוגי.

ב. שפה זרה נוספת או קורסי בחירה מחוץ למחלקה-

ניתן לבחור באחת מאפשרויות אלה:

1) קורס שפה פרסית - בהיקף 4 נק"ז.

2) קורסים ממחלקות אחרות מתוך רשימה ספציפית (נושאים הקשורים למזה"ת ונבחרו על ידי המחלקה) בהיקף 4 נק"ז.

הנחיות נוספות:

(1) קורס הנלקח כהרצאה לא יוכל להילקח שנית כפרוסמינריון ולהפך!

(2) סטודנטים הלומדים במסלול דו-חוגי מובנה מזה"ת וערבית:

נדרשים ללמוד את הקורס "מבוא לדת האיסלאם" (36-120) דרך המחלקה לערבית במקום הקורס "מבוא לתולדות האיסלאם" (19-101) במחלקה למזה"ת ובמקומו עליהם להוסיף קורס בחירה נוסף בימי-הביניים במחלקה למזה"ת בהיקף 2 נק"ז (כלומר, סה"כ ללמוד 4 נק"ז הרצאות בחירה בנושא ימי הביניים).

להלן החובות האקדמיים במהלך כל התואר לפי חלוקה למסלולים:

	חד חוגי	דו-חוגי מובנה	דו-חוגי לא מובנה	
שנה א'	מבואות	4 מבואות	4 מבואות	
שנה ב'	הרצאות ימה"ב	2 נק"ז	2 נק"ז	
	הרצאות עה"ח	12 נק"ז	7 נק"ז	
	פרוס ימה"ב	2 נק"ז	2 נק"ז	
	פרוס עה"ח	4 נק"ז	2 נק"ז	
שנה ג'	סמינריונים	2 נק"ז עת חדשה 4 נק"ז עת החדשה	2 נק"ז עת חדשה 2 נק"ז עת חדשה/ימי ביניים	
שנה ג'	קורסים מערבית	4 נק"ז	לא נלמד	
שנה ג'	שפה נוספת או קורסי בחירה	4 נק"ז	לא נלמד	
שנה א'	ערבית למתחילים	חובה - לא נספר כנקודות זכות	חובה - לא נספר כנקודות זכות	
שנה ב'	ערבית למתקדמים	חובה - סטודנט שילמד זאת בבר-אילן יוכל להחשיב אותו כ-4 נק"ז קורס כללי	חובה - סטודנט שילמד זאת בבר-אילן יוכל להחשיב אותו כ-4 נק"ז קורס כללי	
שנים א'-ג'	לימודי יסוד ביהדות	10 נק"ז	10 נק"ז	
שנים א'-ג'	קורסים כלליים	4 נק"ז קורסים כלליים (סטודנט שלא למד את הקורס ערבית למתקדמים בבר-אילן, ילמד קורסים כלליים בהיקף 8 נק"ז)	במידה והסטודנט לא ילמד קורס ערבית למתקדמים בבר-אילן, יהיה עליו לבחון מהו היקף שעות הקורסים הכלליים בהם מחויב	
	אנגלית	על הסטודנט לבחון חובת אנגלית	על הסטודנט לבחון חובת אנגלית	
	מבחן פטור הבעה עברית	על הסטודנט לבחון האם חייב במבחן פטור הבעה עברית (ניתן להתייעץ עם מוקד המידע *9392)	על הסטודנט לבחון האם חייב במבחן פטור הבעה עברית (ניתן להתייעץ עם מוקד המידע *9392)	

בהצלחה!